

Instruks for håndhygiejne

Ansvarlig: Tilbudsledere		
Målgruppe: Alle medarbejdere, der udfører sundhedsfaglige opgaver og behandling	Revideret af: Afdelingsleder Mie Krogsgaard, sygeplejerske Birte O. Knudsen og tilbudsledere	Revideret og gældende fra: 1. juni 2020
	Godkendt af: Tilbudsledere	
	Revisionsansvarlig: Afdelingsleder Mie Krogsgaard, sygeplejerske Birte O. Knudsen og tilbudsledere	Næste revisionsdato: Juni 2021

Formål

Det er veldokumenteret, at håndhygiejne medvirker til at forebygge smittespredning imellem patienter og medarbejdere. Instruksen skal sikre korrekt håndhygiejne.

Definition af begreber

Håndvask

Ved håndvask forstås vask med vand og sæbe.

Hånddesinfektion

Ved hånddesinfektion forstås hånddesinfektion med hånddesinfektionsmiddel (ethanol 70-85%) tilsat glycerol (håndsprit).

Fremgangsmåde

For at mindske risikoen for smittespredning, skal der foretages håndhygiejne før og efter rene procedurer samt efter urene procedurer.

Det er bevist, at hånddesinfektion udført med håndsprit er mere effektivt til drab af mikroorganismer end håndvask med vand og sæbe. Derfor skal håndsprit foretrækkes fremfor håndvask, når hænderne er synligt rene og tørre.

Håndsprit er tilsat et hudplejemiddel, hvilket er plejende for huden på hænderne, hvorimod håndvask virker udtørrende på hænderne.

Rene og urene procedurer

Der skelnes imellem rene og urene procedurer.

Rene procedurer er f.eks.:

- Håndtering af medicin
- Håndtering af sonde
- Håndtering af rent vasketøj
- Håndtering af fødevarer

Urene procedurer er f.eks.:

- Kontakt med organisk materiale f.eks. blod, pus, opkast, afføring, urin, spyt og snot
- Efter brug af handsker
- Efter håndtering af urent vasketøj
- Efter håndtering af affald

Forudsætninger for korrekt håndhygiejne

For at kunne udføre korrekt håndhygiejne ved rene og urene procedurer forudsætter det, at man ikke:

- Bærer håndsmykker (ur, armbånd, ringe)
- Bærer neglelak, kunstige negle eller neglesmykker
- Har lange negle
- Har lange ærmer

Hånddesinfektion

Sådan gør du:

- Hænderne skal være synligt rene og tørre
- Håndsprit fordeles på hænder og håndled (fingerspidser, fingrenes mellemrum, håndrygge, tommelfingrenes bagsider, håndfladernes furer og håndled)
- Huden holdes fugtig i 30 sekunder
- Håndspritten indgrides til tørhed

Håndvask

Sådan gør du:

- Hænder og håndled skylles i rindende, lunkent vand
- Flydende sæbe fordeles på hænder og håndled (fingerspidser, fingrenes mellemrum, håndrygge, tommelfingrenes bagsider, håndfladernes furer og håndled)
- Hænderne vaskes i mindst 15 sekunder
- Hænderne skylles i rindende, lunkent vand for at fjerne sæberester
- Hænderne tørres omhyggeligt i et engangshåndklæde
- Vandhanen lukkes med engangshåndklæde
- Håndvask efterfølges altid af hånddesinfektion

Hudpleje

- Huden på hænderne plejes bedst med fed og uparfumeret håndcreme (3 gange daglig med 20 minutters indtørring).

Håndhygiejnefaciliteter

Adgang til håndvask:

Der skal være nem adgang til håndhygiejnefaciliteter for medarbejderne.

Beholder til hånddesinfektionsmiddel og flydende håndsæbe

- Skal være rengøringsvenlige
- Beholder og studsden bør ikke kunne forurenes under brug, hvorfor beholderen bør være vægophængt og rengøres med fastlagte intervaller
- Beholderen må ikke være genopfyldelig
- Alternativt kan der anvendes lommepspritedispensere, som lever op til de samme krav

Håndklæder

- Der bruges engangshåndklæder
- Dispensering skal ske således, at forurening via dryp, stænk og sprøjt undgås

Håndvaskekummer

- Skal være rengøringsvenlige og rengøres dagligt
- Bør være uden overløbshul
- Bør være uden afsætningsmulighed

Vandhaner

- Skal være rengøringsvenlige og rengøres dagligt
- Luftblanderen (perlatoren) på vandhanen bør rengøres med fastsatte intervaller (f.eks. månedligt).

Brug gældende vejledning

Der foreligger helt konkrete anvisninger til håndhygiejne i vejledningen: 'Håndhygiejne i Specialektoren': [Link](#)

Ansvarlig

Ledelsen skal sikre, at der foreligger en skriftlig instruks for håndhygiejne på CDH-tilbuddene, som er kendt og anvendt af medarbejderne. Medarbejderne har ansvar for at arbejde i overensstemmelse med instruksen.

Referencer

- Sundhedsstyrelsens vejledning og udfærdigelse af instrukser. VEJ nr. 9001 af 20/11/2000: [Link](#)
- Nationale infektionshygiejniske retningslinjer om håndhygiejne, Central Enhed for Infektionshygiejne 2013, Statens Serum Institut. [Link](#)
- Vejledning til 'Håndhygiejne i Specialektoren'. Arbejds miljøkontoret og Infektionshygiejnen. Januar 2013 [Link](#)